

Byla C-72/24 [Keladis I]ⁱ**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2024 m. sausio 30 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:*Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis* (Graikija)**Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:**

2023 m. lapkričio 30 d.

Pareiškėjas:

HF

Atsakovė:*Anexartiti Archi Dimosion Esodon* (Autonominė viešoji pajamų tarnyba)**Pagrindinės bylos dalykas**

Skundas, kuriuo siekiama, kad būtų panaikinti pranešimai apie mokėtiną mokestį, kuriais pareiškėjas buvo pripažintas solidariai atsakingu už kontrabandos nusikalstamas veikas, jam buvo apskaičiuoti padidinti muitai už šias nusikalstamas veikas, jis buvo pripažintas solidariai atsakingu už visos minėtų padidintų muitų sumos sumokėjimą ir jam buvo nurodyta solidariai su kitais bendrai atsakingais asmenimis sumokėti visą PVM (pridėtinės vertės mokestis) sumą, nuslėptą pagal kiekvieną importo deklaraciją.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitai – Pridėtinės vertės mokestis (PVM) – Muitinė vertė – Mažesnės nei faktinė muitinės vertės deklaravimas –

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

Nustatymas – Rinkos vertės nustatymo tvarka – Asmuo, privalantis mokėti importo PVM

Prejudiciniai klausimai

1. Ar statistinės vertės, vadinamos „slenkstinėmis kainomis“ (angl. *threshold values*) – „sąžiningomis kainomis“ (angl. *fair prices*), grindžiamos Eurostato statistikos duomenų baze COMEXT ir gaunamos iš OLAF informacinės sistemos (AFIS – *Anti Fraud Information System*), kurių taikomoji programa yra *Automated Monitoring Tool* (AMT) ir kuriomis nacionalinės muitinės gali naudotis per atitinkamas savo elektronines sistemas, atitinka prieinamumo visiems veiklos vykdytojams reikalavimą, tiksliai suformuluotą 2022 m. birželio 9 d. Sprendime *Fawkes Kft*, C-187/21? Ar duomenys, kuriuos jos apima, yra tik apibendrinti duomenys, kaip jie suprantami pagal atitinkamu laikotarpiu galiojusius reglamentus Nr. 471/2009 ir Nr. 113/2010 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su Europos Sąjungai nepriklausančiomis šalimis?

2. Kai atliekant tikrinimą išleidus prekes neįmanoma fiziškai patikrinti importuotų prekių, ar duomenų bazės COMEXT statistines vertes tiek, kiek jos laikomos visuotinai prieinamomis ir jose saugomi tik suvestiniai duomenys, nacionalinė muitinė gali naudoti tik siekdama paremti savo pagrįstas abejones dėl to, ar deklaracijose nurodoma vertė yra rinkos vertė, t. y. už šias prekes faktiškai sumokėtą arba mokėtiną sumą arba tuo pagrindu nustatyti jų muitinę vertę pagal alternatyvų metodą, numatytą Bendrijos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 2913/1992) 30 straipsnio 2 dalies c punkte (atitinkantį Sąjungos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 952/2013) 7[4] straipsnio 2 dalies c punkte numatytą vadinamąjį „dedukcinį“ metodą) arba, galbūt, kitą metodą? Kokią reikšmę atsakymui į šį klausimą turi tai, kad negalima nustatyti, jog tapačios ar panašios prekės šiuo metu yra parduodamos, kaip tai suprantama pagal Reglamento (EEB) Nr. 2454/93 (Įgyvendinimo reglamentas) 152 straipsnio 1 dalį?

3. Bet kuriuo atveju, ar minėtų statistinių verčių naudojimas nustatant konkrečių importuotų prekių muitinę vertę, prilygstančią minimalių kainų taikymui, atitinka įsipareigojimus, kylančius iš Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) muitinio įvertinimo susitarimo, taip pat vadinamo Sutartimi dėl 1994 m. bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos, kurio šalis yra Europos Sąjunga, vii straipsnio įgyvendinimo nes pagal šį Susitarimą aiškiai draudžiama remtis minimaliomis kainomis?

4. Dėl ankstesnio klausimo: ar išlyga dėl minėto tarptautinio susitarimo principų ir bendrųjų nuostatų, susijusių su 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio taikymu, numatyta Bendrijos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 2913/1992) 31 straipsnio 1 dalyje, kiek tai susiję su muitinės vertės nustatymo rezervo metodu ir, atitinkamai, minimalių verčių netaikymas, numatytas to paties straipsnio 2 dalyje [kurio nėra atitinkamoje Sąjungos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 952/2013) 74 straipsnio 3 dalies nuostatoje], taikomos

tik tuomet, kai naudojamas šis metodas, ar galioja visiems alternatyviems muitinės vertės nustatymo metodams?

5. Jei būtų nustatyta, kad importuojant buvo naudojamas klasifikavimo supaprastinimas, kaip tai suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 2913/1992) 81 straipsnį (dabar – Sąjungos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 952/2013) 177 straipsnis), ar galima taikyti Bendrijos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 2913/1992) 30 straipsnio 2 dalies c punkte (atitinkančiame Sąjungos muitinės kodekso (Reglamentas Nr. 952/2013) 70 straipsnio 2 dalies c punktą) nurodytą alternatyvų metodą, neatsižvelgiant į toje pačioje deklaracijoje pagal tą patį TARIC kodą deklaruojamų prekių skirtumus ir dėl to nustatomą fiktyvią prekių, kurioms netaikomas šis tarifinio klasifikavimo kodas, vertę?

6. Galiausiai, neatsižvelgiant į ankstesnius klausimus: ar Graikijos teisės aktų nuostatos, kuriomis reglamentuojamas asmenų, turinčių mokėti importo PVM, nustatymas, yra pakankamai aiškios ir atitinka Sąjungos teisės reikalavimus tiek, kiek jose nurodoma, kad apmokestinamasis asmuo yra „vadinamasis importuojamų prekių savininkas“?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos ir Teisingumo Teismo jurisprudencija

1987 m. balandžio 7 d. Tarybos sprendimas 87/369/EEB dėl Tarptautinės suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencijos bei konvencijos pakeitimo protokolo sudarymo (OL L 198, 1987, p. 1).

1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 382): 3 straipsnio 1 dalis ir I priedas.

1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307) (toliau – BMK): 6 konstatuojamoji dalis, 4 straipsnio 10 dalis, 29 straipsnio 1 dalis, 30, 31, 59, 62, 63, 68, 74, 78, 79, 81, 201, 213 straipsniai, 220 straipsnio 2 dalis, 221 straipsnio 3 ir 4 dalys.

1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3): 19 straipsnio 1 dalis, 142 straipsnio 1 dalis, 150, 151, 152, 181a straipsniai.

1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 80), pagal kuri

Europos bendrija taip pat sudarė „Sutartį dėl 1994 m. bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos vii straipsnio įgyvendinimo“ (OL L 336, 1994, p. 119; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 205).

1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (OL L 82, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 8 t., p. 217): 23 ir 24 straipsniai.

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1): 43 ir 44 konstatuojamosios dalys, 2 straipsnio 1 dalis, 30, 70, 85, 201 ir 211 straipsniai

2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95 (OL L 152, 2009, p. 23): 3 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 1 dalis, 5 straipsnio 1 dalis, 6 ir 8 straipsniai.

2010 m. vasario 9 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 113/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, nuostatos dėl prekybos aprėpties, duomenų apibrėžčių, pagal verslo charakteristikas ir sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą suskirstytos prekybos statistikos rengimo ir specifinių prekių arba prekių gabenimo (OL L 37, 2010, p. 1): 4 straipsnio 1 ir 2 dalys.

2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013, p. 1) (toliau – SMK): 71, 72, 74, 177 straipsniai.

2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343, 2015, p. 558): 222 straipsnis.

Teisingumo Teismo 2008 m. vasario 28 d. Sprendimas *Carboni e derivati* (C-263/06, EU:C:2008:128); 2010 m. liepos 29 d. Sprendimas *Pakora Plus* (C-248/09, EU:C:2010:457); 2013 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Christodoulou ir kt.* (C-116/12, EU:C:2013:825); 2016 m. birželio 16 d. Sprendimas *EURO 2004. Vengrija* (C-291/15, EU:C:2016:455); 2017 m. kovo 9 d. Sprendimas *GE Healthcare* (C-173/15, EU:C:2017:195); 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *LS Customs Services* (C-46/16, EU:C:2017:839); 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimas *Hamamatsu Photonics Deutschland* (C-529/16, EU:C:2017:984); 2019 m. birželio 20 d. Sprendimas *Oribalt Rīga* (C-1/18, EU:C:2019:519); 2019 m. liepos 10 d. Sprendimas *Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung* (C-26/18, EU:C:2019:579); 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Amoena* (C-677/18,

EU:C:2019:1142); 2020 m. birželio 18 d. Sprendimas *Hydro Energo* (C-340/19, EU:C:2020:488); 2020 m. liepos 9 d. Sprendimas *Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya «Mitnitsi»* (C-76/19, EU:C:2020:543); 2020 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *5th AVENUE* (C-775/19, EU:C:2020:948); 2021 m. kovo 3 d. Sprendimas *Hauptzollamt Münster (PVM atsiradimo vieta)* (C-7/20, EU:C:2021:161); 2021 m. balandžio 22 d. Sprendimas *Lifosa* (C-75/20, EU:C:2021:320); 2022 m. kovo 8 d. Sprendimas *Komisija / Jungtinė Karalystė (Kova su sukčiavimu nuvertinant)* (C-213/19, EU:C:2022:167); 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimas *U. I. (Netiesioginis atstovas muitinėje)* (C-714/20, EU:C:2022:374); 2022 m. birželio 9 d. Sprendimas *Baltic Master* (C-599/20, EU:C:2022:457) ir 2022 m. birželio 9 d. Sprendimas *FAWKES* (C-187/21, EU:C:2022:458)

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Nomos 2859/2000, Kyrosi Kodika Forou Prostithemenis Axias (FEK A'248/7.11.2000) (Įstatymas Nr. 2859/2000 dėl Pridėtinės vertės mokesčio kodekso įgyvendinimo (2000 m. lapkričio 7 d. Graikijos oficialusis leidinys A'248)):

1 straipsnis, 2 straipsnio 1 dalis, 20 straipsnio 1 dalis

35 straipsnio 3 dalis: „Pagal muitų teisės aktus prekių importo atveju apmokestinamasis asmuo yra vadinamasis importuojamų prekių savininkas.“

Nomos 2960/2001, Ethnikos teloneiakos kodikas (FEK A'265/22.11.2001) (Įstatymas Nr. 2960/2001, kuriuo nustatomas Nacionalinis muitinės kodeksas (2001 m. lapkričio 22 d. Graikijos oficialusis leidinys A'265)):

1 straipsnio 1 dalis, 28 straipsnio 1 ir 2 dalys,

29 straipsnio 6 dalis: „Skolą muitinei turintis asmuo yra deklarantas, asmuo, kurio vardu pateikiama akcizų ir kitų mokesčių deklaracija, ir bet kuris kitas asmuo, kuriam prievolė atsirado pagal muitų teisės aktus <...>“.

31 straipsnis, 33 straipsnio 1 dalis, 142 straipsnis

150 straipsnis: „1. Asmenims, kurie koku nors būdu dalyvauja darant muitų teisės pažeidimą, kaip tai suprantama pagal šio kodekso 142 straipsnio 2 dalį, ir atsižvelgiant į kiekvieno iš jų dalyvavimo laipsnį, neatsižvelgiant į tai, ar pradėtas baudžiamasis persekiojimas jų atžvilgiu, pagal šio kodekso 152, 155 ir paskesnių straipsnių nuostatas kiekvienam asmeniui asmeniškai ir solidariai taikomas multas, padidintas suma, kuri gali būti tris– penkis kartus didesnė už muitų, kurie yra pažeidimo dalykas, sumą, visiems solidariai atsakingiems asmenims. Šiuo tikslu muitai apskaičiuojami remiantis Bendrijos muitinės kodekso nuostatomis ir atitinkamomis nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis reglamentuojamas skolos muitinei atsiradimas. Jeigu išrašoma <...> per mažos vertės sąskaitų faktūra,

pirmiau minėtu padidintu muitu apmokestinamą vertę sudaro muitų, apskaičiuojamų pagal muitinio įforminimo metu gautą vertę, ir dabartinės rinkos vertės skirtumas. Jei triguba muito ir kitų už kontrabanda gabenamas prekes mokėtinų mokesčių suma yra mažesnė nei tūkstantis penki šimtai eurų (1 500,00), akcizais apmokestinamų prekių atveju skiriama bauda yra lygi šiai sumai, o kitų prekių atveju – pusei šios sumos <...>. Muitai, mokesčiai ir kitos rinkliavos, kurie nebuvo sumokėti, nors skola muitinei atsirado teisėtai, gali būti apskaičiuojami atskirai, pagrįstame pranešime apie mokėtinus mokesčius. <...> 5. Pranešimas apie mokėtiną mokesį nepriklauso nuo tuo pačiu metu vykdomo baudžiamojo persekiojimo ir nuo nuosprendžio, kuris bus priimtas baudžiamojoje byloje.“

155 straipsnis

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso aprašymas

- 1 Pareiškėjas yra drabužiais prekiaujančios įmonės savininkas, kuris, vykdydamas komercinę veiklą, iš vieno drabužių importuotojo pirkė iš Turkijos importuotus drabužius.
- 2 2014 m. minėtas importuotojas įsteigė individualią drabužių didmeninės prekybos drabužiais įmonę, kurios buveinė yra Salonikuose. Iki 2016 m. pabaigos ši įmonė pateikė šimtus importo deklaracijų, kuriose deklaruota prekių vertė siekia apie 6 000 000,00 EUR. 2016 m., muitinė, gavusi skundą dėl sąskaitose nurodytos per mažos importuotų prekių vertės, atliko įmonės apskaitos patikrinimą.
- 3 Patikrinimo metu buvo nustatyta pažeidimų, susijusių su įmonės veikimu ir importu. Be kita ko, paaiškėjo, kad tariamas importuotojas buvo kito prekiautojo drabužiais darbuotojas. Be to, fiziškai patikrintų prekių kiekis buvo toks, koks buvo nurodytas kiekvienoje importo deklaracijoje, bet skyrėsi jų kokybė, sudėtis, dydis, dizainas ir vertė, o tai nebuvo nurodyta prie deklaracijų pridėtosiose importo sąskaitose, nes, auditorių teigimu, deklaruotos vertės buvo akivaizdžiai mažesnės už tikrąsias vertes.
- 4 Atlikusi patikrinimą, muitinė padarė išvadą, kad įmonė tik nominaliai yra importuotojo nuosavybė, o tikrasis veiklos vykdytojas yra minėtas prekiautojas drabužiais. Kontrolės institucijų teigimu, kontrabandos tinklas veikė taip: veiklos vykdytojai, norėdami importuoti drabužius iš Turkijos, pirmiausia nuvykdavo į šią šalį ir susisiekdavo su tiekėjais, kuriems mokėdavo grynaisiais pinigais. Sutartyje buvo numatoma, kad prekės bus ne tiesiogiai eksportuojamos pardavėjo, o perduodamos transporto įmonei, kuri pasirūpins jų nugabenimu į Graikiją. Prekės būdavo supakuojamos siekiant suklaidinti Graikijos muitinės įstaigas dėl jų kokybės ir vertės. Atliekant prekių muitinį įforminimą sąskaitą faktūrą išrašydavo kita Turkijos bendrovė ir joje būdavo netiksliai nurodomos prekių vertės (per mažos vertės sąskaitų faktūrų išrašymas) ir visos prekės, o įmonė būdavo nurodoma kaip pirkėja. Tokioje sąskaitoje faktūroje prekės būdavo nurodomos bendrai, o jų vertės būdavo gerokai sumažinamos palyginti su kainomis, kurias Graikijos verslininkai faktiškai sumokėdavo tikriesiems Turkijos tiekėjams.

- 5 Po muitinio įforminimo kita transporto bendrovė pristatydavo prekes faktiniams pirkėjams visoje Graikijoje. Atlygį už gabenimą iš Turkijos sumokėdavo galutiniai gavėjai grynaisiais pinigais, fiskalinė sąskaita faktūra nebūdavo išrašoma, o bendrovės išrašytą sąskaitą faktūrą atitinkantis PVM taip pat būdavo sumokamas grynaisiais pinigais. Sąskaitose faktūrose nurodomos pardavimo vidaus rinkoje vertės būdavo tik šiek tiek didesnės už tas, kurios būdavo deklaruojamos importo metu, daugumoje sąskaitų faktūrų būdavo netiksliai nurodomi prekių kiekiai, nes dauguma gavėjų nenorėjo, kad sąskaitose faktūrose būtų nurodomas faktiškai gaunamas kiekis.
- 6 Kompetentinga Salonikų muitinė nustatė, kad už beveik visą įmonės importą mokėtina bendra mokesčių ir kitų prievolių suma lygi 6 211 300,19 EUR.
- 7 Konkrečiai kalbant, buvo nustatyta, kad 2014 m. pareiškėjas kartu su kitais pagrindiniais importuotojo įmonės nariais sąmoningai užsisakė, įsigijo, importavo ir gavo žemomis kainomis įsigytas prekes, importuotas pagal devynias deklaracijas, prie kurių pridėtos sąskaitose faktūrose buvo netiksliai nurodyta prekių vertė. Pareiškėjas pripažino, kad šie sandoriai su importuotojo įmone buvo įvykdyti, bet neigė, kad sąskaitose faktūrose buvo nurodyta per maža prekių vertė, ir užginčijo prekių muitinės vertės apskaičiavimo būdą.
- 8 Vis dėlto muitinės įstaiga nusprendė, kad visi kontrabandoje dalyvavę asmenys ir pareiškėjas, kaip galutinis prekių gavėjas, veikė turėdami bendrą ketinimą padaryti kontrabandos nusikalstamą veiką – importuodami ir laikydami tokias vartoti skirtas prekes, jie sąskaitose faktūrose nurodydavo per mažą prekių kainą.
- 9 Po to buvo pateikti pareiškėjo ginčijami pranešimai apie mokėtinus mokesčius, kuriuose atsakingais už kontrabandos nusikalstamą veiką buvo pripažinti, pirma, pareiškėjas, kaip galutinis prekių gavėjas pagal kiekvieną deklaraciją, ir tikrasis importuotojas, bei antra, su įmonės veikla susiję asmenys. Buvo nuspręsta, kad jie veikė sutartinai, ketindami iš Graikijos valstybės atimti mokesčius, mokėtinus už iš užsienio importuojamas prekes, taip išvengti su tuo susijusio PVM mokėjimo ir gauti atitinkamą tiesioginę ekonominę naudą.
- 10 Remiantis tuo, kas išdėstyta, buvo perskaičiuota kiekvienoje deklaracijoje nurodyta importuotų prekių vertė ir apskaičiuota kiekvieno importuotojo pagal kiekvieną deklaraciją nuslėpto PVM suma, kurią buvo nurodyta sumokėti visiems solidariai atsakingiems asmenims, tuo pačiu metu nustatant padidintą muito mokesčių, tris kartus didesnę už nuslėpto PVM sumą.
- 11 Pažymėtina, kad po to, kai buvo pateiktas apeliacinis skundas, 2021 m. galutiniu teismo sprendimu pareiškėjas buvo išteisintas dėl kontrabandos nusikalstamos veikos.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 12 Pirma, pareiškėjas neigia, kad kaip nors dalyvavo vykdant tariamą kontrabandą, ir tvirtina, kad nebuvo išrašomos per mažos vertės sąskaitos, o atsakovė prašo atmesti priešingos šalies argumentus, kaip nepagrįstus ir neįrodytus.
- 13 Pareiškėjas taip pat teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas yra saistomas jo galutinio išteisinimo dėl kontrabandos nusikalstamos veikos. Kita vertus, atsakovė teigia, kad šis galutinis išteisinamasis nuosprendis turi privalomąją galią tik kontrabandos ir su ja susijusių padidintų muitų atžvilgiu, o ne dalies, atitinkančios nagrinėjamosiose deklaracijose nurodytoms prekėms taikomą PVM, klausimu.
- 14 Be to, pareiškėjas tvirtina, kad muitinė klaidingai *a posteriori* nustatė nagrinėjamų prekių muitinę vertę. Kadangi kiekvienoje deklaracijoje buvo nurodytos skirtingos prekės (su skirtingais TARIC kodais), pareiškėjas teigia, kad muitinė neteisėtai atsižvelgė į prekių vertę, pagal TARIC kodą priskirdama aukštesnę tarifinę poziciją, nei importuotojas buvo nurodęs deklaracijoje pagal supaprastintą klasifikaciją. Jis taip pat teigia, kad supaprastinimo procedūros laikytasi tik keliais atvejais.
- 15 Pareiškėjas taip pat nurodo, kad muitinė klaidingai atsižvelgė į prekių, kurių kiekis deklaracijoje buvo didžiausias, kainą, arba į kainą, už kurią nagrinėjami produktai buvo parduoti tuo pačiu laikotarpiu. Ir atvirkščiai, jis teigia, kad buvo atsižvelgta į prekių, nesusijusių su prekėmis, kuriomis jis neprekiauja, importuotomis pagal aptariamas deklaracijas, vertę.
- 16 Be to, pareiškėjas teigia, kad „sąžiningų kainų“ – „slenkstinių kainų“ (*threshold values*) metodas, grindžiamas duomenimis, gaunamais iš ES kompiuterinės duomenų bazės ir AFIS bei AMT sistemos, nėra vienas iš SMK išsamiai išvardytų muitinės vertės apskaičiavimo metodų, todėl juo naudotasi neteisėtai. Šiomis kainomis galima remtis tik siekiant patvirtinti deklaruotą vertę, o ne nustatyti muitinę vertę.
- 17 Konkrečiai kalbant, remiantis pareiškėjo teiginiais, nagrinėjamų deklaracijų pateikimo momentu (2014 m.) „sąžiningos kainos“, kuriomis remtasi, net negalėjo būti taikomos. Net jei būtų nuspręsta, kad šiomis kainomis galima teisėtai remtis nustatant muitinę vertę, aukščiausios tarifinės pozicijos produktų kainomis nagrinėjamoje byloje neteisėtai remtasi visų pagal aptariamas deklaracijas importuotų prekių atveju. Be to, tai lėmė didelius to paties produkto kainos skirtumus įvairiose deklaracijose.
- 18 Vadinasi, pareiškėjo teigimu, pirma, nagrinėjamu atveju muitinė vertė nebuvo teisėtai nustatyta remiantis TARIC kodais ir, antra, bet kuriuo atveju, nebuvo nurodyta jokia konkreti priežastis, dėl kurios rinkos verte bei kitais alternatyviais metodais nesiremta ir nustatant prekių muitinės vertės apskaičiavimo metodą importo metu.

- 19 Atsakovės teigimu, klasifikavimo supaprastinimas buvo bendrai taikomas visiems nagrinėjamiems pareiškimams. Be to, ji tvirtina, kad muitinė vertė buvo nustatyta ne savavališkai, o remiantis vieneto kainos metodu, taikomu pagal minimalią tarifų skalę, grindžiamą 50 % vieno prekės kilogramo (o ne vienos prekės) sąžiningos kainos, apskaičiuojamos AMT kompiuterine sistema per AFIS MAB.
- 20 Be to, atsakovė mano, kad taikant klasifikavimo supaprastinimą neužkertamas kelias taikyti ankstesnį muitinės vertės nustatymo metodą. Priežastis, dėl kurios buvo taikomas šis metodas, yra ta, kad nagrinėjamu atveju rinkos vertės metodo nebuvo galima taikyti tapačioms ar panašioms prekėms, pirma, dėl neišsamaus kiekvieno produkto aprašymo atitinkamose sąskaitose faktūrose ir, antra, dėl to, kad neįmanoma jų fiziškai kontroliuoti, nes jų nepavyko konfiskuoti. Vis dėlto, net jei ji būtų galima taikyti, dėl jo būtų nustatyta didesnė vertė. Kalbant apie didelius skirtumus tarp skirtingų to paties produkto kainos deklaracijų, atsakovė teigia, kad taip yra dėl to, kad muitinės vertės įvertis apskaičiuojamas už prekę, o ne už kilogramą, kaip yra įvežimo kainų atveju, ir, antra, dėl tarifinės pozicijos, prie kurios jos priskiriamos kartu, nes laikomos vienu ir tuo pačiu produktu.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia mano, kad nors minėtas išteisinamasis sprendimas, kiek tai susiję su negauto importo PVM priskyrimu pareiškėjui, jo nesaisto, paisydamas nekaltumo prezumpcijos jis vis dėlto turi į tai atsižvelgti vertindamas pareiškėjo argumentą, kad jis nežinojo apie per mažos vertės sąskaitų faktūrų išrašymą importuojant aptariamas prekes.
- 22 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad prieš vertindama, ar pareiškėjas žinojo apie tokį per mažos vertės sąskaitų faktūrų išrašymą, muitinė turi pagrįstai patikrinti, ar minėtas per mažos vertės sąskaitų faktūrų išrašymas yra teisėtas, ar ne. Iš tikrųjų kalbama apie pažeidimo, kuriuo kaltinama, objektyvumą, susijusį su klausimu, ar faktiškai sutarta ir sumokėta kaina, pagal kurią apskaičiuojami muitai ir kiti mokesčiai, nagrinėjamu atveju buvo didesnė už deklaruotą ir muitinio įforminimo metu pateiktose sąskaitose faktūrose nurodytą kainą. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daugiausia dėmesio skiria ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad muitinė klaidingai nustatė muitinę vertę, pagrįstumo analizei.
- 23 Remdamasis Sąjungos muitų teisės nuostatomis, kuriomis reglamentuojama muitinės vertės nustatymo tvarka, esama Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusia su importuojamų prekių muitinės vertės apskaičiavimu, atsižvelgdamas į galimybę remtis „statistinėmis vertėmis“, taip pat atitinkamomis BMK (dabar – SMK) nuostatomis platesniame tarptautinės teisės ir atitinkamų Sąjungos įsipareigojimų kontekste, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad „statistinių verčių“ naudojimas nustatant „sąžiningas kainas“ ir „slenkstines kainas“ (angl. *threshold values*) nėra neįprastas. Tokio naudojimo tikslas – padėti kompetentingoms nacionalinėms muitinėms, pirma, nustatyti

importo muitų ir mokesčių slėpimo išrašant per mažos vertės sąskaitas faktūras atvejus ir, papildomai, nustatyti importuotų prekių muitinę vertę.

- 24 Be nacionalinių statistinių duomenų bazių, yra ir panašių Sąjungos duomenų bazių, kaip antai Muitinės informacinė sistema, sukurta pagal Reglamentą Nr. 515/97, ir COMEXT (kurią valdo Eurostatas), kurių duomenys įvedami į OLAF kovos su sukčiavimu informacinę sistemą (AFIS – *Anti Fraud Information System*), kurios taikomoji programa yra *Automated Monitoring Tool* (AMT).
- 25 Nacionalinės muitinės turi prieigą prie šių duomenų per savo kompiuterines sistemas, nors neatrodo, kad ši galimybė suteikiama visiems ekonominės veiklos vykdytojams. Be to, statistikos duomenų bankuose, reglamentuojamuose reglamentais Nr. 471/2009, 1172/1995 ir 113/2010, iš principo saugomi suvestiniai duomenys, neatsižvelgiant į specifines produktų savybes ir pardavimų komercinį lygį, net jei statistinei vertei nustatyti taikoma aiški išlyga dėl Sutartyje dėl [1994 m.] bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos vii straipsnio įgyvendinimo (PPO susitarimas dėl muitinės vertės nustatymo) nustatytų bendrųjų principų, pagal kuriuos savavališkai nustatytos arba fiktyvios vertės neįtraukiamos, taikymo.
- 26 Tokiomis aplinkybėmis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, muitinės institucijos gali remtis „statistinėmis vertėmis“ kaip „sąžiningomis kainomis“, kad pagrįstą abejonę dėl deklaruotos rinkos vertės teisingumo, kartu su kitais muitinės kontrolės įstaigų atliekamais patikrinimais. Šiuo klausimu reikėtų pažymėti, kad Europos Sąjunga gali naudoti „statistinę vertę“ valstybių narių, kurios nevykdo veiksmingos kontrolės siekdamas nustatyti sukčiavimo atvejus, „nuosavų išteklių“ trūkumui nustatyti (2022 m. kovo 8 d. Sprendimas *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-213/19, ECLI:EU:C:2022:167).
- 27 Vis dėlto atsižvelgiant į tai, kad minėtame Teisingumo Teismo sprendime (konkrečiai žr. 412 punktą) taip pat nurodoma, kad valstybės narės turi išimtinę kompetenciją nustatyti muitinę vertę kaip pagrindą apskaičiuoti muitus pagal BMK (dabar – SMK) numatytus nuosekliuosius metodus, ir kad naudojamas rizikos nustatymo kriterijus yra neprivalomas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla pagrįstą abejonę dėl to, ar šiomis vidutinėmis statistinėmis vertėmis („slenkstinėmis kainomis“) galima remtis nustatant prekių muitinę vertę.
- 28 Be to, kyla abejonų, ar šių verčių naudojimas gali būti konkrečiai įtrauktas į Bendrijos muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą alternatyvų metodą, kuris, remiantis Graikijos muitinės praktika, buvo taikomas nagrinėjamoje byloje, nepaisant to, kad šis metodas taip pat taikomas „tapačioms“ ir „panašioms“ prekėms. Be to, neatrodo, kad laikotarpiui, su kuriuo susijusios aptariamos vertės, būtų taikomos Reglamento (EB) Nr. 2454/1993 152 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytos laiko ribos.

- 29 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo abejonės dar labiau išaugo dėl to, kad išimtinis minėtų verčių naudojimas iš esmės reiškia, jog muitinė vertė nustatoma remiantis minimaliomis vertėmis, kurios iš esmės yra fiktyvios, o tai prieštarauja tarptautinėje prekyboje vyraujančiai muitinės vertės nustatymo filosofijai. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonų dėl teisingo Europos teisės normų, susijusių su specifiniu nagrinėjamo importo pobūdžiu, aiškinimo ir taikymo, kuris buvo atliktas taikant BMK 81 straipsnyje (dabar – SMK 177 straipsnis) numatytą supaprastinimą, pagal kurį deklaracijoje nurodomas tik vienas TARIC kodas, t. y. tas, kuriam taikoma didžiausia maito norma, taikomas visoms toje pačioje deklaracijoje nurodytoms prekėms, klasifikuojamoms pagal skirtingus kodus.
- 30 Atsižvelgdamas į šias abejones dėl ginčijamų BMK ir Reglamento Nr. 2454/93 nuostatų aiškinimo ir taikymo ir dėl būtinybės atsakyti į šiuos klausimus dėl išaiškinimo, nes jos kyla daugelyje panašių Graikijos teismuose jau nagrinjamų bylų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui pirmuosius penkis prejudicinius klausimus.
- 31 Galiausiai, kadangi šiuo atveju ginčijamas (tik) PVM (dėl to, kad į Graikiją importuotos prekės iš Turkijos, už kurias nemokamas maitas), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, žinodamas, kad kiekviena valstybė narė nustato asmenį ar asmenis, atsakingus už šio mokesčio sumokėjimą, su sąlyga, kad nacionalinės teisės nuostatos būtų pakankamai aiškios ir tikslios, bei laikydamasis teisinio saugumo principo, abejoja, ar Įstatymo Nr. 2859/2000 ir Įstatymo Nr. 2960/2001 nuostatos atitinka šią sąlygą, ir mano esant būtina pateikti Teisingumo Teismui šeštąjį prejudicinį klausimą.